Uitvoeringsprogramma VTH 2022

Gemeente Waterland

Inhoud

1 Inleiding ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1.1 Wettelijk kader 5
1.2 Doel van het uitvoeringsprogramma 5
1.3 Leeswijzer 5

2 Ontwikkelingen **6**
2.1 Omgevingswet 7
2.1.1 Programmagroep "Omgevingswet" 7
2.1.2 Software 7
2.1.3 Omgevingsplan 7
2.1.4 Werkprocessen en participatie 8
2.1.5 Bodem 8
2.2 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen 8
2.3 Wet toeristische verhuur van woonruimte 9
2.4 Rookmelderplicht bestaande woningen 9

3 Wat zijn de speerpunten in 2022? **10**
3.1 Jeugdoverlast (APV) 11
3.2 Afval (APV) 11
3.3 Evenementen (WABO) 12
3.4 Overlast op en rondom het water (APV) 12
3.5 Vuurwerkoverlast (APV) 12
3.6 Verkeersveiligheid (APV) 12
3.7 Ondermijning (WABO) 12
3.8 Horeca & leeftijdgrenscontroles (WABO) 13
3.9 Parkeren (APV) 13
3.10 Airbnb 13

4 Personeel & middelen **14**
4.1 Vergunningverlening 15
4.2 Toezicht en handhaving 15
4.3 Geraamde uren 15
4.4 Projecten 17
4.5 Uitvoeringsorganisatie 18

5 Prioritering **19**
5.1 Prioritering Vergunningverlening 20
5.1.1 Uitgangspunt 20
5.1.2 Toetsingsoverzicht 21
5.2 Prioritering toezicht & handhaving 21
5.2.1 Uitgangspunt 21
5.2.2 Toetsingsoverzicht 22
5.3 Prioritering bij passief toezicht 24

6 Uitgangspunten bij programmering & invulling prioriteiten 25
6.1 Inleiding 26
6.2 Invulling van prioriteiten 26
6.2.1 Voorlichting 26
6.2.2 Waarborgen integrale controles 26
6.2.3 Risicogericht handhaven 26
6.2.4 Uitvoering van gemeentelijke handhavingsonderwerpen door anderen 27
6.2.5 Milieu 27
6.2.6 Gedoogstrategie 27
6.2.7 Landelijk gebied 28
6.2.8 24-uurs bereikbaarheid en ongewone voorvallen 28
6.2.9 Ruimte houden voor incidenten 28
6.3 Wabo-risico's 29
6.4 Afwijken van prioritering 29

7 Monitoring 30

1 Inleiding

Door ons college van burgemeester en wethouders is het 'VTH-beleidsplan 2020-2024' voor de Wabo-taken vastgesteld. In dit plan zijn, gebaseerd op de ontwikkelingen en een omgevingsanalyse, de prioriteiten en doelstellingen voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH) voor de komende jaren vastgesteld. Het beleidsplan geeft dus weer 'wat' we willen bereiken.

Daarnaast beschrijft het beleidsplan 'hoe' we onze doelstellingen willen realiseren. Het beleidsplan bevat daarvoor de strategieën die we volgen, hoe we zorgen voor kwaliteitsborging en hoe we de voortgang monitoren.

Binnen de kaders van het beleidsplan VTH zijn in voorliggend programma uitvoeringsaccenten gelegd. Beide ('wat' en 'hoe') geven ons de komende jaren een richting waarbinnen de taken in de fysieke leefomgeving uitgevoerd worden.

1.1 Wettelijk kader

Met dit uitvoeringsprogramma wordt voldaan aan de bepalingen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, het Besluit omgevingsrecht (BOR) en de 'Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht', waarin onze raad de kaders voor de uitvoering heeft vastgelegd. Verder wordt met het uitvoeringsprogramma invulling gegeven aan de wettelijke verplichting van de Wet ruimtelijke ordening, waarbij burgemeester en wethouders jaarlijks hun voornemens bekend maken over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de bestuursrechtelijke handhaving van de regels.

1.2 Doel van het uitvoeringsprogramma

In dit uitvoeringsprogramma wordt de capaciteit geraamd voor de instrumenten die we in 2022 inzetten, zodat we met de beschikbare middelen zo optimaal mogelijk onze doelstellingen kunnen realiseren.

Het gaat hierbij om de instrumenten die we inzetten voor onze vergunningverlening, toezicht en handhaving. Met dit uitvoeringsprogramma wordt voldaan aan de bepalingen van het Besluit omgevingsrecht (BOR) en de 'Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht', waarin onze raad de kaders voor de uitvoering heeft vastgelegd.

Ons uitvoeringsprogramma geeft blijk van transparantie voor burgers en bedrijven, de gemeentelijke organisatie en onze samenwerkingspartners over hoe wordt omgegaan met de uitvoering van het beleidsplan VTH. In het najaar van 2022 bereiden we anticiperend op de Omgevingswet het uitvoeringsprogramma 2023 voor.

1.3 Leeswijzer

Het programma beschrijft de ontwikkelingen op hoofdlijnen, speerpunten, aanwezige middelen en bijbehorende prioritering binnen de werkwijze van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

2 Ontwikkelingen

Er zijn een aantal ontwikkelingen die spelen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving e die ook relevant zijn voor de uitvoering hiervan. Deze bespreken we hier kort, waarbij we waar mogelijk ook aandacht schenken aan de eventuele gevolgen voor de inzet van capaciteit op bepaalde onderwerpen.

2.1 Omgevingswet

De Omgevingswet (hierna Ow) bundelt en moderniseert de wetten voor de fysieke leefomgeving. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De Ow staat voor een goed evenwicht tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving. Op dit moment is de beoogde datum van inwerkingtreding 1 januari 2023.

2.2 Programmagroep "Omgevingswet"

De invoering van de Ow is een complex en omvangrijk traject dat veel vergt van de decentrale overheden, waaronder de gemeente.

Daarom is binnen de gemeente Waterland het programma Invoering Omgevingswet opgericht. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft voor gemeenten een routeplanner en minimale actielijst gemaakt. Op basis van de minimale actielijst houdt de programmamanager de vorderingen van de implementatie bij. Bij inwerkingtreding van de Ow op 1 januari 2023 wordt voldaan aan de minimale eisen.

2.3 Software

Onder de Omgevingswet is het noodzakelijk om aan te sluiten op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Hiervoor is de software voor het vergunningensysteem, de plansoftware voor het omgevingsplan en software voor toepasbare regels (STTR) aangeschaft en aangesloten op het DSO. Er is succesvol getest met de software in de testomgeving en er is een aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Ook is er succesvol getest of de routering naar de Omgevingsdienst IJmond werkt.

Om die reden zal dit voor 2022 naar verwachting weinig tijd vergen en problemen opleveren (tenzij zich nog wijzigingen voordoen in het kader van DSO).

2.4 Omgevingsplan

Het opstellen van een integraal omgevingsplan is een omvangrijke en ingewikkelde klus. Er moeten zeer veel regels worden omgezet. Met name de integratie van de milieuregels is een uitdaging. Hiervoor dient goede afstemming plaats te vinden met de ODIJ. Om tot een omgevingsplan te komen dat voldoet een de eisen van de Omgevingswet is er een transitieperiode tot 2029. Tijdens deze periode moeten het tijdelijke omgevingsplan worden omgevormd tot een plan dat aan de Omgevingswet voldoet. Hiervoor moeten o.a. de regels uit de Bruidsschat en een aantal gemeentelijke verordeningen worden omgezet en opgenomen in het omgevingsplan.

2.5 Werkprocessen en participatie

Er wordt in het kader van de Ow ook gekeken naar optimalisatie van werkprocessen. Het werkproces is erop gericht om de initiatiefnemer vroegtijdig te informeren en de formele wettelijke procedures vlotter te laten verlopen door te sturen in het vooroverleg. Het vooroverleg binnen Waterland is al in de geest van de Ow, maar zal nog belangrijker worden dan nu al het geval is. Het bouwloket zal, net als nu, in veel gevallen het eerste aanspreekpunt zijn voor vragen van inwoners en bedrijven/instellingen ten aanzien van de fysieke leefomgeving.

Op grond van de Ow is het verplicht om participatiebeleid op te stellen. Dit beleid zal in het derde kwartaal van 2022 in de gemeenteraad aan de orde komen.

2.6 Bodem

Taken met betrekking tot bodem gaan onder de Ow van de provincie over naar de gemeente. De verplichte taken, waaronder afhandeling van meldingen en administratieve taken, worden door de gemeente overgedragen aan de ODIJ. Het toezicht op deze taken ligt hier ook, hierover heeft afstemming plaatsgevonden met de ODIJ.

2.7 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Gelijktijdig met de Omgevingswet treedt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, ook wel genoemd private kwaliteitsborging, in werking. In het nieuwe systeem is de aannemer behalve voor verborgen gebreken ook aansprakelijk voor zichtbare gebreken die bij een oplevering door de opdrachtgever opgemerkt hadden kunnen worden. Ook wordt kwaliteitsborging dan een zaak voor de marktpartijen zelf.

De private kwaliteitstoetsing zal vanaf 2022 van toepassing zijn bij eenvoudige nieuwbouw en seriematige verbouw. Later volgt uitbreiding van het nieuwe systeem naar de overige categorieën bouwwerken inclusief kunstwerken als bruggen, tunnels en viaducten. Dit betekent dat de gemeente bij het afgeven van een vergunning bij eenvoudige nieuwbouw en seriematige verbouw niet meer hoeft te kijken naar bouwtechnische aspecten. Hieraan gekoppeld is dat ook geen controles meer worden uitgevoerd tijdens de bouw. Marktpartijen dragen er dan zelf zorg voor dat aantoonbaar aan de wettelijke eisen wordt voldaan. Dit aan de hand van door die partijen zelf te ontwikkelen methodes voor kwaliteitsborging.

De bouwtechnische werkzaamheden kunnen hierdoor afnemen, evenals de hiervoor te innen leges. Wat de gemeente wel blijft doen bij het afgeven van een omgevingsvergunning voor het bouwen is de toets aan de lokale welstandseisen, het bestemmingsplan en de veiligheid voor de omgeving. Daarnaast dient de gemeente te controleren of de aannemer werkt met een goedgekeurde methode voor kwaliteitsborging.

Gemeenten moeten 10% van alle vergunningen (gevolgklasse 1) uitvoeren als proefproject. Veel projecten die werden aangevraagd in 2021 zijn hiervoor behandeld. Op deze manier deden we kennis en ervaring op met de materie. In 2022 wordt dit afgeschaald, geëvalueerd en waar nodig verbeterd ter implementatie

2.8 Wet toeristische verhuur van woonruimte

Dit wetsvoorstel strekt tot wijziging van de Huisvestingswet 2014 in verband met de regulering van de toeristische verhuur van woonruimte. Aan de gemeente worden instrumenten gegeven om de handhaving mogelijk te maken en indien noodzakelijk de neveneffecten van de toeristische verhuur van woonruimte te kunnen voorkomen of beperken. Dit wetsvoorstel voorziet daartoe in de mogelijkheid voor een registratie-, meld- en/of vergunningplicht. Door de registratieplicht wordt de informatiepositie van de gemeente verbeterd, waardoor gericht en effectief kan worden gehandhaafd. Door een meld- of vergunningplicht kunnen de negatieve neveneffecten van toeristische verhuur van woonruimte worden voorkomen of beperkt. Hiermee wordt een uniform systeem geïntroduceerd dat specifiek is toegesneden op toeristische verhuur van woonruimte.

De gemeente houdt toezicht op naleving van de -gemeentelijke- regels. Dat doet de gemeente op eigen initiatief, op basis van een vergunning of naar aanleiding van een klacht of verzoek. Wanneer blijkt dat de regels worden overtreden, dan kan de gemeente handhavend optreden.

2.9 Rookmelderplicht bestaande woningen

Op 1 juli 2022 gaat de verplichting in dat bestaande woningen moeten zijn voorzien van een rookmelder op iedere verdieping. Dit kan gevolgen hebben voor toezicht en handhaving. Begin 2022 wordt bekeken op welke wijze inwoners (algemeen) kunnen worden geïnformeerd en of de Brandweer Zaanstreek-Waterland hier samen met de gemeente een rol in kan betekenen.

3 Wat zijn de speerpunten in 2022?

Een belangrijk criterium om een onderwerp tot prioriteit te maken, is de veiligheid en gezondheid van mensen. Te denken valt aan toezicht op de kwaliteit van kinderopvang, brandveiligheid, naleving Drank- en Horecawet of de kwaliteit van funderingen. Toezicht en handhaving van deze taken is wettelijk nadrukkelijk geregeld, waardoor er standaard voldoende capaciteit voor vrijgemaakt moet worden. Doordat dit soort thema's jaarlijks terugkeren als prioriteit en niet ter discussie staan, zijn het daarmee reguliere taken. Het zijn werkzaamheden die altijd plaatsvinden.

De gemeente gaat ook in 2022 door met een sterke vuist maken in de aanpak van ondermijning. Het gaat hierbij onder andere om gebiedsgerichte aanpak, het sluiten van drugspanden, mensenhandel, en het uitvoeren van een Bibob toets bij de aanvraag van een vergunning om witwassen tegen te gaan.

De volgende onderwerpen zijn de speerpunten voor 2022:

- Aanpak overlast jeugd(groepen) op het gebied van veiligheid en gezondheid;
- Afvaldumpingen en zwerfafval;
- Overlast evenementen;
- Overlast op en rondom het water;
- Overlast vuurwerk;
- Verkeersveiligheid;
- Aanpak Ondermijning;
- Horeca & leeftijdsgrensinspectie;
- Naleven parkeerbelasting;
- Airbnb.

Op de volgende pagina's leest u per speerpunt een toelichting en onder welk domein het valt van Openbare orde en veiligheid zoals bijvoorbeeld een Algemene plaatselijke verordening of Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Aan de hand van deze prioritering vindt de uitvoering van de toezichthouders en de Boa's plaats.

3.1 Jeugdoverlast (APV)

De gedragingen die onder de noemer jeugdoverlast geschaard kunnen worden, behoren voor een belangrijk deel bij de andere thema's voor toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Jeugdoverlast wordt toch apart omschreven omdat jongeren vaak specifieke overlast veroorzaken, zoals groepsvorming, lawaai rond hangplekken en het uitdagen van omwonenden en autoriteiten. Daarnaast wijkt de aanpak van de jongeren vaak af van de aanpak van overlast van volwassenen. Jeugdoverlast vraagt om een aanpak waarbij politie, zorg en onderwijs betrokken zijn. Een prominente rol in de aanpak van jeugdoverlast heeft de jongerenwerker.

3.3 Afval (APV)

In een schone en groene omgeving is het prettiger wonen, werken en leven. Afvaldumpingen en zwerfafval kunnen gevaar opleveren voor bewoners en het milieu. Daarnaast kan het verkeerd aanbieden van afval leiden tot ongedierte, komt de verkeersveiligheid in het geding en leidt het soms

tot hoge reinigingskosten. Daarnaast beïnvloedt schade aan het openbaar groen, het straatbeeld en het veiligheidsgevoel op een negatieve manier.

3.4 Evenementen (WABO)

De hinder en overlast bij evenementen betreft onder andere parkeeroverlast, openbare dronkenschap, wildplassen, achterlaten van afval, illegale drank- en kaartverkoop. Het kan ook om drukte gaan waarbij behoefte is aan crowdmanagement. Allemaal overtredingen die tevens onder een andere handhavingsthema kunnen vallen, maar die (toch) onder het aparte thema evenementen zijn geschaard omdat de handhavingsinzet gepland is en vooraf wordt afgestemd met de veiligheidsregio, politie en de organisatoren.

3.5 Overlast op en rondom het water (APV)

Binnen dit thema gaat het vooral om geluidsoverlast van bezoekers op het water, rondom het Hemmeland, veiligheid op het water (snelheidsovertredingen) en vaartuigwrakken. Ook de politie is betrokken bij deze aanpak in relatie tot de veiligheid op het water.

3.6 Vuurwerkoverlast (APV)

Tijdens de jaarwisseling 2020-2021 was het vanwege de coronacrisis niet toegestaan om vuurwerk af te steken. In de jaren daarvoor kregen de boa's een HALT aanwijzing, waarmee zij bevoegd waren om tegen jongeren handhavend op te treden tegen illegaal afsteken van vuurwerk.

Nog niet valt te zeggen welke (landelijke) ontwikkelingen zich op dit terrein gaan afspelen. Zoals bijvoorbeeld een landelijk vuurwerkverbod. Het zal mede daarvan afhangen welke handhavingsinzet nodig is.

3.7 Verkeersveiligheid (APV)

Verkeersoverlast komt in vele vormen voor, zoals stank, lawaai, vervuiling, trillingen, omvang, gewicht, beperkte doorgang, drukte, opstoppingen, rondrijdende taxi's, enzovoort. Er wordt foutgeparkeerd op hoeken van straten, trottoirs, fietsstroken, bij scholen, in blauwe zones, op laad- en loshavens, op invalideparkeerplaatsen en oplaadplaatsen voor elektrische auto's.

Bij verkeersveiligheid gaat het veelal om overtredingen van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV) en de Algemene plaatselijke verordening (APV). Deze overtredingen brengen veel overlast met zich mee en zorgen voor ergernis bij burgers.

3.8 Ondermijning (WABO)

Ondermijning is de vermenging van de onderwereld met de bovenwereld. Het is een maatschappelijk probleem. Ondermijning ontwricht de veiligheid, de leefbaarheid in wijken en buurten, financieel-economische structuren en maatschappelijke voorzieningen. Ook tast het onze democratie en gezagsstructuren aan. Dit hoeft niet crimineel te zijn, maar is wel in ernstige mate ontwrichtend. De rol die wij als gemeente kunnen vervullen bij het bestrijden van ondermijning is signalerend richting politie, openbaar ministerie, omgevingsdienst en informerend naar de inwoners.

3.9 Horeca & leeftijdgrenscontroles (WABO)

In het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en drugs 2019-2022 is in hoofdstuk 6 uiteengezet welke toezicht en handhavingsacties worden uitgevoerd. Deze voeren wij met inachtneming van de Nota uit. Dat betekent concreet dat:

1. Jaarlijks 80% van alle vergunde horecabedrijven gecontroleerd worden.
2. Minimaal 8 keer per jaar een leeftijdsgrenzencontrole plaatsvindt.

3.10 Parkeren (APV)

In de gemeente Waterland is er een 'Verordening parkeerbelastingen gemeente Waterland 2021' van toepassing. Op basis daarvan wordt er uitsluitend op Marken parkeerbelasting geheven. De parkeerbelasting ziet op het parkeren van een voertuig op kenteken en belasting ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning of ontheffing voor het parkeren van een voertuig op de in die vergunning of ontheffing aangegeven plaats en wijze. Op basis van artikel 231 Gemeentewet heeft de heffingsambtenaar aan de boa's, ondersteunend boa's en stagiaires mandaat verleend tot het opleggen van naheffingsaanslag parkeerbelasting en opleggen van de niet betaalde aanslag parkeerbelasting.

3.11 Airbnb

Door de opkomst van digitale platforms zoals AirBnB's is de toeristische verhuur van woonruimte het afgelopen decennium flink toegenomen. Soms leidt dit tot ongewenste effecten op de woningmarkt, de leefbaarheid van Waterland, de veiligheid en het gelijke speelveld voor andere aanbieders van toeristische accommodaties. In 2022 wordt een pilot gestart voor de toezicht op AirBnB's. Een doel van de pilot is om te onderzoeken welke capaciteit en financiële middelen beschikbaar worden gesteld voor deze prioriteit.

4 Personeel & middelen

De middelen voor het uitvoeren van dit uitvoeringsprogramma zijn geborgd in de gemeentelijke begroting voor 2022. In onderstaande tabellen is de directe beschikbare formatie weergegeven voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

4.1 Vergunningverlening

Vergunningverlening	Verwachte Uren 2021
Vergunningverleners	8 232
TOTAAL	8.232

4.2 Toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving	Verwachte Uren 2021
Toezichthouder BOA	7.500
Toezichthouder Milieu/WABO	3 000
Toezichthouder Milieu	1 500
Juridisch medewerker	1 333
beleidsmedewerker OOV	1 500
TOTAAL	14 833

4.3 Geraamde uren

De aantallen producten van reguliere werkzaamheden zijn voorzien van een kengetal: dit is een gemiddeld aantal uren dat benodigd is om één product te realiseren. Deze kengetallen zijn nog in ontwikkeling en zullen de komende jaren worden aangescherpt. Door de aantallen producten te vermenigvuldigen met de kentallen, ontstaat een totaalbeeld van de verwachte benodigde uren. Voor een aantal producten kunnen we geen aantallen en kentallen inschatten; voor deze producten is volstaan met een totale urenraming.

Reguliere werkzaamheden	Verwachte aantal producten	Kengetallen	Verwachte aantal uren
Omgevingswet voorbereiding			850
Wabo voorlichting en informatie (loketdienst ingekomen vragen mail/telefoon/fysieke bezoeken)			850
Voorlichting en informatie intern			100

Vooroverlegplannen (50% terugverdieneffect), dus 50% uren ramen (15 uren = 50 %)	75	15	1125
Vooroverlegplannen uitgebreide procedure	10	100	1 000
Legescontroles			40
Coördinatie bouwplanoverleg (BPO)			111
Advisering bouwplanoverleg			180
Opleidingen en cursussen			400
Verordening kwaliteit VTH			150
VTH-beleid			100
Voortgangsbewaking doelstellingen			20
Jaarverslag			50
Uitvoeringsprogramma			70
Begeleiding provincie bij IBT			40
Voorbereiding handhaving, vooraanschrijving, dwangsom, bestuursdwang, invordering, afwijzing handhavingsverzoek	20	45	900
Voorbereiding handhaving, vooraanschrijving, dwangsom, bestuursdwang, invordering, afwijzing handhavingsverzoek openbare orde en veiligheid			
Bezwaar (BOB), beroep en hoger beroep Wabo – juridisch	4	40	160
Bezwaar (BOB), beroep en hoger beroep Wabo – technisch-inhoudelijk			
1. Planologische strijdigheid			
Omgevingsvergunning planologische strijdig gebruik via collegebesluit (reguliere procedure)	65	20	1 300
Omgevingsvergunning planologisch strijdig gebruik via raadsbesluit (uitgebreide procedure)	12	30	360
Wijzigingsplan			
Omgevingsvergunning aanleg	20	8	160
2. Bouwen en welstand			
Omgevingsvergunning	170	18	3 060
Plantoelichting welstand: bouw en monumenten			
Bouwtoezicht (Wabo)			3000
3. Slopen			
Omgevingsvergunning slopen planologisch	4	6	24
4. Monumenten			

Omgevingsvergunning veranderen van monumenten of beschermde stads- en dorpsgezichten	20	24	480
Bouwbegeleiding monumenten			
5. Brandveiligheid			
Omgevingsvergunning coördinatie brandveilig gebruik gebouwen	27	16	432
6. Milieu aanvraag coördinatie			
Meervoudige aanvraag milieu coördinatie	0	18	0
7. Aanleggen of veranderen weg en uitweg			
Vergunning veranderen weg en uitweg	20	6	120
Toezicht veranderen weg en uitweg			
8. Kappen van bomen			
Vergunning kappen	6	5	30
Toezicht kappen			
9. Reclame			
Omgevingsvergunning: voeren van handelsreclame	2	9	18
10. Natuurbescherming			
Vergunning natuurbescherming			
11. Evenementen			
Evenementenvergunningen	29	15	435
12. Milieu (thuistaken)			
Toezicht milieutaken			1 500
13. Alcoholwet			
Vergunning alcoholwet			
14. APV/Bijzondere wetten			6 000
APV ontheffingen ed.			
Totaal voor reguliere werkzaamheden			23 065

a. Projecten

Voor projecten die buiten dit uitvoeringsprogramma vallen, dient er enerzijds uit de begroting voor dat project middelen te worden betrokken, middelen ter beschikking gesteld te worden en/of met de huidige capaciteit te worden geschoven. Aantekening verdient dan wel dat met name bij de laatste optie dit ten koste gaat van de reguliere VTH-taken.

b. Uitvoeringsorganisatie

Binnen de gemeente Waterland is zowel op bestuurlijk niveau als op ambtelijk niveau een functionele scheiding aangebracht tussen vergunningverlening en toezicht & handhaving. Op die manier is geborgd dat handhaving op een adequate wijze kan worden uitgeoefend. Indien afstemming noodzakelijk is, wordt dat op een informele wijze georganiseerd. Onder het motto: informeren, adviseren en consulteren.

5 Prioritering

Omdat het een gegeven is dat gemeenten niet beschikken over oneindige handhavings- en toezichtcapaciteit, zullen verantwoorde keuzes moeten worden gemaakt. Het stellen van prioriteiten is van invloed op alle drie de lijnen in handhaving: de projecten/speerpunten, de reguliere handhaving en de incidenten.

Voor de prioriteiten kan onderscheid gemaakt worden tussen prioriteiten voor vergunningverlening en prioriteiten voor toezicht en handhaving. Deze worden in dit hoofdstuk nader uitgewerkt.

5.1 Prioritering Vergunningverlening

5.1.1 Uitgangspunt

Op basis van de uitkomsten van de risicoanalyses is aan elke functie per toetsthema een toetsniveau gekoppeld. Afhankelijk van de score worden de thema's bij de ene omgevingsvergunningaanvraag bouwen minder diepgaand getoetst dan bij een andere.

Aanvragen voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen worden getoetst aan de voorschriften uit het bestemmingsplan, de redelijke eisen van welstand, de gemeentelijke bouwverordening en het Bouwbesluit 2012. Dit Toetsprotocol heeft betrekking op de voorschriften uit het Bouwbesluit 2012. De wetgever heeft de technische voorschriften uit het Bouwbesluit 2012 niet gedifferentieerd naar zwaarte. Door het Toetsprotocol wordt hier invulling aan gegeven. Net als voor alle andere gemeenten is het ook voor Waterland praktisch niet mogelijk om alle voorschriften even uitputtend te toetsen. Ook vraagt niet elk gebouw/bouwwerk om dezelfde mate van toetsing en controle. Bouwplannen lopen immers zeer uiteen.

1. Niet beoordelen;
2. Sneltoets: Is het betreffende onderdeel aangegeven op de stukken (tekeningen, rapporten en andere documenten) behorende bij de bouwvergunningaanvraag;
3. Visuele toets: Is het betreffende onderdeel aangegeven op de stukken. Zijn tevens de uitgangspunten vermeld. Gecontroleerd wordt of de uitgangspunten juist zijn en of de eventuele uitkomsten aannemelijk zijn. Wordt er bijvoorbeeld verwezen naar een norm of richtlijn;
4. Representatieve toets: Controle van de belangrijkste onderdelen. Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten op de stukken juist zijn en of de uitkomsten plausibel zijn. De belangrijkste berekeningen worden gecontroleerd dan wel nagerekend;
5. Integraal toetsen: Alles controleren. Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten op de stukken juist zijn en worden de uitkomsten gecontroleerd/nagerekend.

Op basis van de door ons geformuleerde toetsniveau's zijn in onderstaande tabellen aangeven op welk niveau de aanvragen/meldingen omgevingsvergunning worden gecontroleerd.

5.1.2 Toetsingsoverzicht

Bouwen	Toetsniveau
Bouwsom tot € 100.000,--	2
Bouwsom van € 100.000,-- tot € 1.000.000,--	2
Bouwsom van meer dan € 1.000.000,--	5
Tijdelijk bouwwerken	3

Monument/beschermd stads- dorpsgezicht	Toetsniveau
Wijzigen monument	3
Activiteit in beschermd gezicht	4

Brandveilig gebruik	Toetsniveau
Melding brandveilig gebruik	3
Omgevingsvergunning brandveilig gebruik	3

Sloop	Toetsniveau
Sloopmelding	4
Sloop met asbest	4

Overig	Toetsniveau
Vergunningvrij bouwen van het BOR	5

5.2 Prioritering toezicht & handhaving

5.2.1 Uitgangspunt

Voor toezicht en handhaving gelden andere prioriteiten, dan bij vergunningverlening. De prioritering is gebaseerd op de risicoanalyse zoals deze is uitgevoerd in het 'VTH-beleidsplan 2020-2024'. Aan de hand van die analyse hebben we besloten tot het maken van het volgende onderscheid in prioriteit:

- Zeer Hoog (zeer groot belang/kans op schade bij overtreding)
- Hoog (groot belang/kleine overtredingskans)
- Gemiddeld (klein belang/grote overtredingskans)
- Laag

Per activiteit is op basis van praktijkervaring van de betrokken medewerkers bepaald hoe op de categorieën wordt gescoord en hoe groot daarmee de kans op overtredingen is. Opgemerkt wordt dat de inschatting van de risicoanalyse een momentopname is. Deze analyse zal in de jaarlijkse evaluatie worden gecontroleerd op actualiteit, aangezien zowel problemen als naleefgedrag in de tijd veranderen. Naar aanleiding van de evaluatie kunnen de analyses worden bijgesteld.

De prioriteiten hebben in onderstaande tabel een bepaald percentage van het totale toezicht en handhaving aangewezen gekregen. Hierbij is uitgegaan van een minimaal adequaat niveau van toezicht om te voldoen aan de wettelijke taak.

Prioriteit	Handhavingsaandacht	Intensiteit van toezicht	Percentage van prioritaire toezicht- en handhavingsmomenten per aantal
1	Zeer Hoog	Het toezicht op naleving van de regels vindt zeer intensief plaats er wordt gestreefd op alles toe te zien	90%
2	Hoog	Het toezicht op naleving van de regels vindt proactief plaats.	70%
3	Gemiddeld	Het toezicht vindt minder intensief en vooral steekproefsgewijs plaats.	30%
4	Laag	Er is sprake van passief toezicht. In principe wordt alleen naar aanleiding van meldingen, klachten of handhavingsverzoeken toegezien op naleving van de regels.	Enkel op basis van meldingen, klachten en handhavingsverzoeken.

5.2.2 Toetsingsoverzicht

Bouwen	Aandachtsniveau
Bouwsom tot € 100.000,--	Klein
Bouwsom van € 100.000,-- tot € 1.000.000,--	Gemiddeld
Bouwsom van meer dan € 1.000.000,--	Groot
Tijdelijke bouwwerken	Klein
Vergunningsvrij bouwen	Klein
Woningen	Klein
Woongebouwen, appartementen, kamerverhuur	Klein
Kantoor/winkel	Klein
Logiesgebouw/restaurant/café	Klein

Maatschappelijke gebouwen, (kinder)dagverblijven, scholen, zorg, ziekenhuis, sport	Klein
Aan-/uit-/bijgebouw, dakkapel, gevelwijziging voorzijde	Klein
Aan-/uit-/bijgebouw, dakkapel, gevelwijziging achter-/zijkant	Klein
Bouwwerken geen gebouw zijnde (airco's, schotels, reclame)	Gemiddeld
Bouwen zonder vergunning overig	Gemiddeld
Strijd met welstandsbeleid/advies	Gemiddeld

Monument/beschermd stads- dorpsgezicht	**Aandachtsniveau**
Wijzigen monument	Gemiddeld
Activiteiten in beschermd stads-/dorpsgezicht	Groot

Slopen	**Aandachtsniveau**
Sloopmelding	Zeer groot
Omgevingsvergunning activiteit slopen	Gemiddeld
Sloop met asbest	Zeer groot

Brandveilig gebruik	**Aandachtsniveau**
Ontbreken gebruiksmelding / omgevingsvergunning brandveilig gebruik	Gemiddeld
Overtreden voorschriften omgevingsvergunning brandveilig gebruik	Zeer groot
Ontbreken vereiste documenten, logboeken en certificaten	Gemiddeld
Defecte transparant en noodverlichting	Klein
Ontbreken of defecte blusmiddelen	Klein
Blokkeren, afsluiten of defecte vluchtroutes/NU/blusmiddelen/rook-/brandscheidingen/sprinkler/ontruiming/BMI/RWA	Groot
Overschrijden maximaal aantal personen	Klein

Ruimtelijke ordening	**Aandachtsniveau**
Wonen in strijd met bestemming (illegale activiteiten)	Gemiddeld
Gebruik kantoor/detailhandel/bedrijf/horeca/maatschappelijke in strijd met bestemming	Gemiddeld

5.3 Prioritering bij passief toezicht

Bij passief toezicht wordt er alleen naar aanleiding van meldingen, klachten of handhavingsverzoeken toegezien op naleving van de regels. Bij de beoordeling of er daadwerkelijk handhavend wordt opgetreden maken we gebruik van de in hoofdstuk 10 benoemde Handhavingsstrategie van ons 'VTH-beleidsplan 2020-2024'

6 Uitgangspunten bij programmering & invulling prioriteiten

6.1 Inleiding

Het kader waarin door ons gewerkt wordt, is bepaald door de in het vorige hoofdstuk omschreven prioriteiten. Dit betekent dat in principe overeenkomstig de geformuleerde prioriteiten wordt gewerkt. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op wat die invulling precies inhoudt. Daarnaast wordt het kader gegeven waarmee kan worden afgeweken van de geformuleerde prioriteiten. Dat is bijvoorbeeld het geval als er sprake is van een project

6.2 Invulling van prioriteiten

De visie en de beleidsuitgangspunten van die nota zijn rechtstreeks van toepassing op dit programma. Het gaat om de volgende uitgangspunten:

- De gemeente voert regie op handhaving;
- Handhaving is eenduidig, helder en transparant;
- Preventief voor repressief handhaven;
- Handhaving vindt risico- en probleemgericht plaats;
- Inwoners en bedrijven hebben een eigen verantwoordelijkheid;
- Waar mogelijk wordt integraal gehandhaafd.

6.2.1 Voorlichting

Ons streven is om per kwartaal een artikel in 'Ons streekblad' en op social media van de gemeente Waterland geplaatst over de meest voorkomende overtredingen. Aangezien voorkomen beter is dan genezen, dient er aandacht te worden besteed aan voorlichting. Dit doel is een uitwerking op het uitgangspunt 'preventief voor repressief handhaven' en 'het stimuleren van eigen verantwoordelijkheid van initiatiefnemers'.

6.2.2 Waarborgen integrale controles

De gemeente Waterland wilt een bijdrage leveren aan de vermindering van de toezichtlast door zoveel mogelijk integraal te controleren, langs de opklimmende schaal van signaleren, samen controleren en voor elkaar controleren. Tijdens een controle worden verschillende taakvelden gecontroleerd dan wel wordt zo nodig een signaal afgegeven naar een ander taakveld, bijvoorbeeld het taakveld bouw en ruimtelijke ordening of het taakveld milieu. Deze integrale aanpak levert een efficiëntieverbetering op. Controles worden zoveel als mogelijk en noodzakelijk op elkaar afgestemd in één controlemoment. Dit doel is een uitwerking op het uitgangspunt dat 'de gemeente regie voert op handhaving' en dat er 'waar mogelijk integraal wordt gehandhaafd'.

6.2.3 Risicogericht handhaven

Bij een overtreding geldt er een beginselplicht tot handhaving. Gelet op de hoeveelheid reguliere handhavingstaken is het onmogelijk om elke overtreding met evenveel prioriteit te handhaven. Dit betekent dat er keuzes moeten worden gemaakt. Deze keuzes vinden voornamelijk risicogericht plaats. Dit is een uitwerking op de bestuurlijke uitgangspunten van handhaving. We focussen ons op overtredingen met een gemiddelde of hoge prioriteit. Overtredingen met een lage prioriteit worden enkel aan de hand van een klacht of verzoek om handhaving opgepakt.

6.2.4 Uitvoering van gemeentelijke handhavingsonderwerpen door anderen

Uitgangspunt is dat de gemeente als gelijke de afstemming vindt op de taken die vanuit een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd door anderen. Niet alle toezichtstaken worden door de gemeente zelf uitgevoerd. Dit kan bereikt worden door nauwer samen te werken met de contactpersonen van zowel de gemeente als de derde. Deze doelstelling is dan ook een uitwerking op het uitgangspunt met betrekking tot de samenwerkingsrol met de externe partij.

6.2.5 Milieu

6.2.5.1 Energiebesparingsplicht

Op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn inrichtingen type A en B verplicht energiebesparende maatregelen te nemen. Daarnaast geldt de verplichting dat dezelfde inrichtingen aan ons rapporteren over de energiebesparende maatregelen. Wij gaan gedurende de looptijd van dit uitvoeringsprogramma bedrijven actief benaderen en wijzen op beide verplichtingen.

6.2.5.2 Toezicht op A- & B-inrichtingen

De focus ter uitvoering van dit programma ligt op de A- en B-inrichtingen binnen de gemeente. De frequentie van het bezoek aan het bedrijf zal mede afhangen van de branche waarin het bedrijf zich bevindt. Uitgangspunt is dat alle type B inrichtingen een bezoek kunnen verwachten van de toezichthouder. De type A-inrichtingen zullen op basis van passief toezicht een bezoek van de toezichthouder kunnen verwachten.

6.2.6 Gedoogstrategie

Het is essentieel dat op de naleving van rechtsregels wordt toegezien. Uitgangspunt is dat tegen geconstateerde overtredingen wordt gehandhaafd. Slechts in bijzondere omstandigheden kan worden afgezien van handhaving. In het verlengde daarvan kan een overtreding worden door het bestuursorgaan worden gedoogd. Gedogen betekent dat het bestuursorgaan dat feitelijk en juridisch in staat is handhavend op te treden, daarvan in het concrete geval afziet.

Van gedogen moet worden onderscheiden de gevallen waarin de overtreder zich kan beroepen op een rechtvaardigingsgrond. Op grond van de wet bestaat er dan geen bevoegdheid om handhavend op te treden.
Rechtvaardigingsgronden zijn:

- Overmacht;
- Noodweer;
- handelen ter uitvoering van een wettelijk voorschrift; en
- handelen ter uitvoering van een bevoegd gegeven ambtelijk bevel.

Het is aan de overtreder om een onderbouwd beroep te doen op een rechtvaardigingsgrond.

6.2.7 Landelijk gebied

De gemeente Waterland heeft met haar ver uit elkaar liggende kernen een groot landelijk gebied en maakt bovendien onderdeel uit van het gebied Laag Holland. Tegen die achtergrond is het behoud van landschappelijke en historische waarden alsmede biodiversiteit binnen het landelijk gebied van belang. Gezien de beperkte capaciteit aan toezicht die beschikbaar is zal de inzet zijn gericht op risicogericht toezicht en handhaven. Met name activiteiten die niet passen bij het landelijke en relatief rustige karakter van het buitengebied hebben bij het toezicht onze aandacht. Deze activiteiten zijn dan namelijk niet gericht op de in het beleid vastgestelde vijf kernprincipes. Samenwerking met bijvoorbeeld het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is onontbeerlijk voor de aanpak van overtredingen in het landelijk gebied.

6.2.8 24-uurs bereikbaarheid en ongewone voorvallen

Waterland heeft de 24-uurs bereikbaarheid geregeld met een grip-0 lijst. Op deze lijst staan de mobiele telefoonnummers van medewerkers die in geval van een calamiteit kunnen worden opgeroepen, zoals bijvoorbeeld de bouw-, milieu- en bodem inspecteurs en de juridisch adviseurs. De volgorde op de lijst is gebaseerd op woon – werk afstand. De grip-0 lijst ligt bij de Meldkamer. Als de Meldkamer bericht krijgt dat er een calamiteit heeft plaatsgevonden worden een of meerdere medewerkers die op de grip-0 lijst staan gebeld, afhankelijk van het soort calamiteit. Is een gebelde medewerker niet bereikbaar dan belt de Meldkamer de volgende op de lijst, net zo lang tot iemand opneemt. Waterland kent geen piket. Medewerkers zijn dus niet verplicht om bereikbaar te zijn en/of ter plaatse te gaan. In de praktijk is het nog niet voorgekomen dat er niemand bereikbaar was en ter plaatse kon komen, ook omdat calamiteiten slechts sporadisch voorkomen. Binnen de taken die in Omgevingsdienst verband worden uitgevoerd wordt vanuit de ODIJ voorzien in een 24 uurs bereikbaarheid.

6.2.9 Ruimte houden voor incidenten

Bij toezicht en handhaving zijn er situaties die direct of op korte termijn aandacht en inzet vragen. Het gaat dan vaak om incidenten/calamiteiten, klachten en handhavingsverzoeken. Ook zijn er soms bestuurlijke vragen waarvoor handhavingscapaciteit ingezet moet worden (ad hoc-zaken). Ook op incidenten zal gereageerd moeten worden. Hier moet dan ook capaciteit voor zijn. Deze doelstelling is een uitwerking op het uitgangspunt dat de gemeente verantwoordelijk is voor haar werkgebied.

De verdeling van de beschikbare capaciteit is zodanig gepland dat in beginsel:

- maximaal 30% toebedeeld wordt aan de afhandeling van incidenten meldingen, klachten en handhavingsverzoeken;

6.3 Wabo-risico's

Vanuit de rijksoverheid zijn thema's benoemd waaraan handhavingsorganisaties gericht aandacht aan moeten besteden bij invulling van de prioritering. In onderstaande tabel zijn deze thema's opgenomen en wordt aangegeven op welke wijze deze worden opgepakt.

Wabo-risico	Toezicht door	Wijze van toezicht
Asbest (milieu)	ODIJ	Ketengericht en naar aanleiding van sloopmeldingen en klachten
Bodem (Milieu)	ODIJ	Ketengericht en naar aanleiding van meldingen Besluit bodemkwaliteit en klachten
Brandveiligheid opslag van gevaarlijke stoffen (milieu)	ODIJ	Programmatisch (op basis van risicoanalyse) en thematisch
Risicovolle inrichtingen (milieu)	ODIJ	Programmatisch (op basis van risicoanalyse)
Indirecte lozingen (milieu)	ODIJ	Bij inrichtingen programmatisch (op basis van risicoanalyse) en buiten inrichtingen naar aanleiding van klachten en meldingen
Brandveiligheid (BWT)	VRZW	Programmatisch (op basis van risicoanalyse)
Constructieve veiligheid (BWT)	Gemeente	Programmatisch (op basis van risicoanalyse)
Handhaving bestemmingsplan (RO)	Gemeente	Themagericht en naar aanleiding van klachten, meldingen en handhavingsverzoeken

6.4 Afwijken van prioritering

Uitgangspunt is dat inzet van personeel en middelen alleen plaatsvindt op basis van de in dit uitvoeringsprogramma aangegeven prioriteiten. Afwijking van de aangegeven prioriteiten is alleen mogelijk als aan de onderstaande randvoorwaarden is voldaan:

- Als het gaat om een project. Dan dienen uit de middelen die voor dat project bestemd zijn toezicht en handhaving geborgd te worden.
- De afwijking moet voldoende gemotiveerd zijn.
- Indien een afwijking wordt ingepast binnen de huidige formatie, dient voldoende inzichtelijk te worden gemaakt welke consequentie dat heeft voor de reguliere VTH-taken.

7 Monitoring

Het uitvoeringsprogramma wordt voor 2023 geactualiseerd. Om dit programma te optimaliseren is het belangrijk dat de betrokken ambtenaren en instanties de gedane toezicht- en handhavingstaken registreren. Toezichtcontroles en handhavingsresultaten zijn namelijk bruikbare input voor het jaarlijkse handhavingsprogramma. Hiermee wordt bekeken of beleidsdoelstellingen zijn gehaald.

Op basis van de resultaten is het dan vervolgens mogelijk om de benodigde uren en/of capaciteit bij te stellen. Het streven is om de benodigde uren en capaciteit een realistische raming te laten zijn van de uitvoering van de handhavingstaken. Gedurende de volgende jaren dat het integrale handhavingsbeleid in werking is, zal deze steeds meer een realistisch en specifieke karakter krijgen. De organisatorische en financiële mogelijkheden en resultaten uit voorgaande jaren zijn door jaarlijkse evaluaties dan beter inzichtelijk. Indien de evaluatie hiertoe aanleiding geeft, worden de prioriteiten, urenramingen, beleidsdoelstellingen en naleefstrategieën aangepast.

Gemeente Waterland
Bezoekadres: Pierebaan 3, 1141 GV Monnickendam
Postadres: Postbus 1000, 1140 BA Monnickendam
Telefoonnummer: (0299) 658 585
E-mail gemeente@waterland.nl

Contactpersonen: Erik Schiedon
Opgesteld: Rogier van Kalken, James Riebeek
Beeld: Beeldbank gemeente Waterland